

Коли пролітають янголи

Людмила БАРАНЕВИЧ

67

У неосяжній аспірантській майстерні, яку Олександр ХРАПАЧОВ ділить з ще кількома колегами, в присмерку весняного вечора все дихає передчуттям... Картини, повернуті до стіни, ось-ось щось повідають. Палітра, ще невисохла від останнього доторку молодого маестро, чекає його наступного натхненного ривка пензля... Олександр любить перед вихідними все це рвучко полишити ось так, у недовомленості, у притишеному мовчанні, майже зненацька. Бо десь там, на Полтавщині, є улюблена хатка, довкола неї городи, левада, переліски... Його джерело наснаги, внутрішнього подиву перед невимовною красою рідної землі. Тут він черпає силу, гармонію. Тут йому, зрештою, добре, затишно наодинці з природою, що дає необхідний заряд енергії, відчуття впевненості у своїх силах. Він любить тут кожну травинку, кожен схід сонця і, як люблячий син, прагне відтворити все це на полотні.

У досить насиченій творчій біографії 28-річного Олександра був один визначальний момент. Коли він був ще підлітком, його роботи побачив професійний художник, людина без гучного імені, але з проникливим чуттям. От він і підказав, що природу треба вчитися розуміти, адже величніше за неї нічого нема. Було це в рідному Запоріжжі, коли Олександр іще навчався в художньому училищі.

Вступивши до Національної академії образотворчого мистецтва та архітектури, Олександр щасливим чином опинився в майстерні видатного українського живописця Василя Гуріна. Тут уже інтерес до картини, до пейзажу став неминучим. Адже творчий авторитет, настанови талановитого вчителя були не лише беззаперечними, а й відповідали внутрішнім устремлінням сприйнятливою учня.

Любитель творчих мандрів, Василь Гурін у своїх молодих вихованцях знаходить палких прибічників та одностудців.

Тож мотиви реального життя, в якому людина невіддільна від природи, з перших же помітних робіт стають визначальними у творчості молодого митця. Олександр Храпачов розробляє свої пейзажі в кращих традиціях української школи живопису, що не відкидає водночас вагомий здобутки світової образотворчої естетики. Він немовби запрошує до способу життя, в якому мистецтво його продовжує, облагоджуючи, збагачуючи. У кількох пейзажних полотнах, наприклад, «Захід сонця», «У степу», «Карпатський краєвид», «Кимерія» тощо, краєвиди розгортаються органічно, ніби глядач, вибравшись на природу, враз огорнувшись втомленим поглядом місцевину, відчув внутрішнє піднесення: яка краса! Так, у «Заході сонця» перспектива розвиваєть-

ся з першої травинки під ногами, поступово наростаючи до небокраю, наче підпаленого золотисто-багряними променями західного сонця... Відчуттям тривожного прощання зі щойно минулим днем насичені густі синювато-лилові хмари, що невідворотно несуть із собою ніч. Усе поступово затишає, чистота звуків у ці присмеркові миті відчувається особливо виразно завдяки кольорам, що несуть у собі різноманітні чуттєві гами та нюанси.

Так, тут усе рідне, близьке глядачеві. Бо художник не прикрасив цю миттєвість. Він ніби пропустив її крізь свою душу і втілив на полотні.

Часто в роботах молодого автора превалують імпресіоністична лірика кольору, поетичність, його м'яка пластика. «Селище Веселе. Крим», «Надвечір'я», «Після дощу»... Предметний світ ніби виступає пластичним тлом для підсилення тонких емоційних відчуттів, що їх дарують колір, повітря – пронизані пахощами розквітлих дерев, квітів. Усе це тепло обіймає душу й наповнює щастям причетності до природи.

Услід за великими попередниками, знаменитими майстрами пейзажу, Олександр Храпачов упевнено й по-своєму намагається побачити у вічності законів природи божественність творіння. Прагне досягнути значення духовних шукань для людини, їхню силу, щоб висловити у творах. Олександр відвідує храми, спілкується зі священнослужителями, поступово прилучаючись до віри. Дедалі глибше усвідомлює, що релігія будить у душі кожного торжество внутрішньої чистоти над буденністю. З цих позицій підходить до творчого розкриття образів у таких полотнах, як «Сповідь», «Служба», «Молитва», «Літургія». У «Величі віри» молодий маестро спробував узагальнити

власні почування до масштабів віри взагалі. Маленькі постаті – тіні людей під осяйним безміром склепіння своєю молитвою немов підтримують Всесвіт. Хоч би якою немічною, безпорадною була людина, Бог почує її, зійде до неї і вселить у душу гармонію через її віру та молитву...

Спостерігаючи за молодим вишуканим красенем, думала: мабуть, коли він зібрався в цей світ, над оселею щасливих батьків радісно пролетіли янголи й щедро обдарували його ще й талантом, працелюбством. І він не гає часу, працює, творчо шукає і вчиться. Тож запам'ятаймо це ім'я й чекаймо нових творів Олександра Храпачова.



Теперішнє і минуле. Полотно, олія. 2007 р.



Зимка. Полотно, олія. 2010 р.